

АНАЛ ДАКЫЛААТТАР ИСТИЛИННИЛЭР

Улууустаады үөрэх управлениетын үдэлһитгэрэ үгэскэ кубулуйбут күһүнгү түмсүүгэ алгышһыы 8-9 күннэригэр С.А.Новгородов аатынан Чурапчы орто оскулатыгар муһуннулар. Түмсүү манһайгы күнүн улууустаады үөрэх управлениетын начальһытын солбуһаачы И.П.Любимова иһитиһнэрдэ:

– Муннахыгт ийн чаасм арахсан ыг-
тылына. Бастахы чааһыг "Үөрөх-
тээһингэ общественность оруула", "Хаачы-
стыбалаах үөрөхтээһинг", "Үөрөхтээһингэ
предпринимательствоны киллэрх",
"Информационнай технология үөрөх-
тээһингэ", "Эбиг үөрөхтээһингэ социаль-
най-экономическай эйгэ" дигн 7 секциянан
арахсан дакылааттары иһилтибит. Барыта
620 үөрөх үлэһиттэрэ кыттылыны ылла. Ону
таһынан эбигтэн күнэ 16 установкай со-
мондарда ыгтылынынылар. Олуһуутааза
сунуулах рекомендацыйтан ырытыстыбыт,
бигэрэтибит. Маны таһынан юрист кон-
сультаарыта үлэһэтэ. Бүтүгнү күнэ эл-
бэх педагог уопутун таргаллыгыттан киһи
үөрэр. Актыбынанай кыттылыны ыһыт бери
үлэһиттэргэ сертификат туттарылына.
Маны таһынан "Үөрөхтээһингэ предприни-
мательстводо сайдыыта" дигн исхоһоһоох
былактаһа тэрийлиһа. Үөрөһүрүи система-
тыгар предпринимательство сана сүүрүһүн
кыллэрэргэ, холобур, кутах хаһаалыстыба-
нан, лаадыры тэрийбн, эбиг үөрөхтээһингэ
үбү кыллэрүи бөлүрүүстара сытылытыс
турда. Үөрөх управлениета билигинтэ көмгэ
предпринимательствоны кылта ыкса үлэһэ-
тээһинэ сэргэх тылыһаах, чинг туруктаах бу-
олар. Секцияларга улуустаары администра-
ция хориһа Е.В.Пивоврова, социальнай стра-
хованиге үлэһитэ В.П.Филиппова, пенсионны
анаалыын начальнигыи солбууааччы С.И.Ку-
личкин, оекаа отделыттан М.А.Антиянова,
прокурор солбууааччыта М.А.Николаев
ыгырылыһах ыалдыгытарынан буолулар.

Билыстангад уонсайа 19 үлэ турда. Хас биридиги үлэ ыһыгыгын-чымпыгыгын дүүүлүүр хамыһыһыа ырытан көрдө. Ол курдук, бочуоттаах 1-кы миэстэни Дирин орто агрооскуолата, 2-с миэстэни Төмүдөөгү "Кустук" уһууһаана, Аларар орто оскуолата, 3-с миэстэни Чурапчытаары "Улыба" уһууһаан уонна улуустаары пөһөн-зиялыһылар.

"CO" корр.

**"ОРТО ДОЙДУ ХАС БИИРДИИ
ТҮГЭНЭ ДЬИКТИ ДАБАНЫ..."**

Н. Сибиряков.

Статья принята в печать 11.03.2014 г.

Ихэнх хэсгээрх түүн бэлчээ үнүүс чаахынхан республикад инновационнай хамсаагынхан сараласыг кооперативизм, бэрлэлт, мелодикт уншаа дээр кэргэн ага бэлчээг Николай Максимович Сыбирков бэлчээг 30 сыллаах үбүлүүлүгүл көрөө ийн сырдыг атын үбүлүүлүгүл улуустары үөрөх управленийтын администрацията дээр кнээни тэргидэ.

Бу дьорө кэбээтэ аһам сыһаарга Николай Сибирякову кытта биһиргэ үлэлэһиң, ыллаһың-туһуһуң, таһаарыһаһа-

пыт итестара, дортторо муһуннулар, куораттан ыһырылаллаах ыалдыгытар, кэрэна, республикалары "Саха сирэ" хаһыат тыа хаһаайыскыбатын отделин суруналыыһа Раниса Степановна Сибирякова, Николай Бутаев уопһа күүһ ырыаларын бар дыһетго жаргатааччы Анастасия Готовцева калһалар.

Бүтүн Николай Сибориков аян хаалгарыг ыры-
алары ылангылар, үөлзөнхөхтүрө аастыг измэрин
аралгылар. Сыллат Николай Максимович аатынан
стипендияны улуустаары үөрэх управленийын на-
чалгыга В.Н.Коржон дохсуу ытыс тыаһынан респуб-
лика куустэх новаторыгар, дирөг биһиллэх,
корууллох специалистка, СР үөрөхтөөһүнүн сайыллар
институт директорын солбууларчы, философский
наука кандидата Николай Илюкентьевич Бутаевка
туттарла.

Манай тиймээн бу ирн охон нэрэ бэлээ түгээнээн Н.М.Сибириков сырдыг тэрнэньгэр аман улуустваары үөрэх управлениета бастынгтан бастынг дахьаавтартан тиймээн тахсыбыт "Творчество учителя" дьин кэпэзэтин хомуурунэьу тутун сүрэхтинэьтэ буолла. Раиса Спиридоновна маньык истин дьоро амьһэин тэрйибит бар дьомутар, ырыаларын үйүлгүтэр кэрэ кууластаах ырыаһыттарга махтанан турар сэмэи бэлэхтэрин утары уунна.

Айгүлшара АДАМОВА.

ЧУЛУУ УЧУУТАЛЛАРБЫТ

Учуутал үөрөх сайдылыгтар тутвах киһи буоларынан, учуутал оруолун үрдэтэр сыаллаах Россия бастыг учууталларын конкурса быйыл төрдүс сылын ыгытылар. Билиги улууспутуттан бу конкурса барыта алта бастыгтан бастыг учууталларбыг ситиһиниэхтиг кэлгэн, Россия бастыг учууталларын ахсааныггар киирдилэр.

С.А.Новгородов аатынан Чурапчы

алын сүрүнх оскуолатын учуутала, СР үөрэтирмисин туйгуна, кыһын айтатын оҕу бэйэтэ тэстэ тэстэ тутан нэртэр-үөрэтэр "Тобул" программанын авторы Айгалина Пихомеена Коркина, В.С.Соловьев Болот-Боотур аатынан Хатына орто оскуолатын саха тылыгар уопиһа литературатыгар учуутала Ньургуяна Владимировна Макарова, В.С.Яковлев-Далан аатынан Кытаанахтара худоме-

АЙА СУОХ КЭРДИ

Мань тайван мань согуулалцаар
тэригтэлэр, предпринимателэр,
цайван дзон айыларна харьцалар
улар ирдээр догжууларайт, улаалар
сирларин гьарастай тутууну бэрбээр-
калхонин барьаар.

Россин урдуушан ээсэлэгжсэний буруу сөгүрүүлэн истэртэр 44 бэрлэһэнэний сөгүлүүлэн суох мэйлэ нэрдэг үлэр. Чурапчы улууһа нэһэнэ салмай жыра үлүүстартан биридэстэринэн буолар.

свещный-эстетический оскула урууһуйта учуутала, педагог-маастар. РФ үөрэхтэһинин бочууттах үлэһитэ, СР Президиенин Грантын хаһаайката Евдокия Тимофеевна Миронюк, улуустараа тымнааһа ахсаанга учуутала. РФ үөрүүрүтүн туйгуна, "Учууталлар учууталлара" бөлүө хаһаайката Марфа Семеновна Наукова, улуустараа тымнааһа нууча тылын уонна литературатын учуутала, СР үөрүүрүтүн туйгуна Анастасия Николаевна Осипова, Г.П.Вашарин аатынан Сылгы орто оскуолатын физкульту-

турада учууталы, РС үөрөдүрмөлөрү туй-гуна, СР спорту ушуну физический кул-тура сайылыгылар өнүгүн ийин бөлүк жаапалды, тренер Егор Иванович Яков-лев.

Үөрэхтээний сайддыгын учуурал түстүүр анализлах Бу убулунчулаах илэ, ураты талзаны, дьедуру, өгрү татталы ирдир. Учуутал аналл дууһа ахсаабат үлүл. Үөрэхтээний сайддыгын ииниэр түстүүр анализлахтар.

A. СЛЕПЦОВ.

МАҢЫ СОКУОННАЙА СУОХ КЭРДИНИ ТОХТОРГО!

Чурагчы улууһугар көңүлө суох маһы көрдүүдү тохтотор сыаллаах быраабы харыстыыр органнар балаһын ыйын 18 күнүгэстэ координационнай мунуһахтарын уурааһын 3-с пуунугар олоһуран Чурагчы улууһун прокуратурага салайыыһынан месиедомственнай бөлөх тэрилтэһэ. Бу бөлөх сүрүн үлөһүнэн маһы оокунуһа суох көрдүн түбэлтэлэрин көрдөөһүн, ирдээһин уонна бүтүбүһахтары эппэһинэ тардыы буолар.

Мань тайвань мафь согуушалаар
тэригэлэр, предпринимателир,
мафьвай дзон айыргына харыстайр
үлэр ирдээр догмуушарыт, улааир
сирдэир ырастыт тутуут бөрөнөр-
калхонь барыта.

Россин урдуушан ээсэлэгжсэний буруу сөгүрүүлэн истэртэр 44 бэрлэһэнэний сөгүлүүлэн суох мэйлэ нэрдэг үлэр. Чурапчы улууһа нэһэнэ салмай жыра үлүүстартан биридэстэринэн буолар.

Мас көрдө баргачы дьон булгуччу Лес-
нохотомтон билинг аагыгт арджар.
Билингт суох мас көрдөн тутуллубут
дьон кыганах мээрүз тардыллыахтара.
Мантан ыла бу сага тэрэллбигт
беледннн охсуну кэжжоччистар ирдээр
рейдүтэр тууска кыганахтара.

КоАП 828 ыстатыйнаты этериник, греккеларна административной ыстараап 3-3,5 тын солж, дууһунастык дьонго 20-30 тын солж, тэрэптэлэргэ 50-

100 тн-аас хэтрэхгүй. Иймд, өссө уламжлал технологийн туламжлал буулахгүй, хэтрээгүй суурь өссө эзлэнэ.

Ургамтын жарынтар эхнээг эвээр "зөвлөн" зохиар сохуйн, эрдэтэн бэлчээний махыг жордон айуулаа улахан хоромшуу оморбууг буулгахыг, РФ ХК 260-с хястаталыг эгрийнэ, холуубунай дэмэлдэ тэрдүүлэхыг сөн. Маныха улахан суумалхыг хястараа эвээр 3 сэлдэ зүгдэ конуул бэлхыг ууруулар.

Айыпта хырастыбын
кыстычтың

Пятница, 16 октября	Суббота, 17 октября	Воскресенье, 18 октября
05.00 Доброе утро 09.00, 09.40 Новости 09.05 Малахов + 10.20 Модный приговор 11.20 Контрольная закупка 12.20 Т/с "Агент национальной безопасности" 13.20 Детективы 14.00 Другие новости 14.20 Понять. Простить 15.20 Т/с "Обручальное кольцо" 16.10 Давай поженемся! 17.00 Федеральный судья 18.20 Пусть говорят 19.10 Т/с "След" 20.00 Жди меня 21.00 Время 21.30 Т/с "Террористка Иванова" 22.30 Д/ф "История одного обмана, или Глобальное потепление" 23.40 Познер 01.00 Ударная сила 01.40 Х/ф "Белый огонь" 03.10 Х/ф "Девы благодарения"	05.00 Доброе утро 09.00, 09.40 Новости 09.05 Малахов + 10.20 Модный приговор 11.20 Контрольная закупка 12.20 Т/с "Агент национальной безопасности" 13.20 Детективы 14.00 Другие новости 14.20 Понять. Простить 15.20 Т/с "Обручальное кольцо" 16.10 Давай поженемся! 17.00 Федеральный судья 18.20 Пусть говорят 19.10 Т/с "След" 20.00 Д/ф "Эмигранты. Путешествие" 21.00 Время 21.30 Т/с "Террористка Иванова" 22.30 Д/ф "Михаил Козаков. Ох лобом до невесты" 00.00 Х/ф "На линии огня" 01.50 Футбол. Сборная России - сборная Азербайджана 04.00 Д/ф "Смелые люди"	05.00 Доброе утро 09.00, 09.40 Новости 09.05 Малахов + 10.20 Модный приговор 11.20 Контрольная закупка 12.20 Т/с "Агент национальной безопасности" 13.20 Детективы 14.00 Другие новости 14.20 Понять. Простить 15.20 Т/с "Обручальное кольцо" 16.10 Давай поженемся! 17.00 Федеральный судья 18.20 Пусть говорят 19.10 Т/с "След" 20.00 Уместно 21.00 Время 21.30 Т/с "Террористка Иванова" 22.30 Д/ф "Михаил Козаков. Ох лобом до невесты" 00.00 Х/ф "На линии огня" 01.50 Футбол. Сборная России - сборная Азербайджана 04.00 Д/ф "Смелые люди"

Пятница, 16 октября	Суббота, 17 октября	Воскресенье, 18 октября
05.00 Доброе утро, Россия! 09.05 Д/ф "Тарем" 10.00, 22.50 Т/с "Штрафбат" 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 11.30, 14.20, 16.40, 20.30 Вести-Москва 11.50, 14.40 Х/ф "Женщина-змея" 13.40, 16.30 Дежурная часть 17.20 Т/с "Однажды будет любовь" 18.10 Т/с "Две стороны одной Анны" 19.00 Т/с "Кармелита. Цыганская страсть" 20.50 Спокойной ночи, малыши! 21.00 Т/с "Исаев" 23.50 Вести+ 01.00 Честный детектив	05.00 Доброе утро, Россия! 09.05 Д/ф "Тарем" 10.00, 22.50 Т/с "Штрафбат" 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 11.30, 14.20, 16.40 Вести-Московская область 11.50 Т/с "Каменская" 13.40, 16.30 Дежурная часть 17.20 Т/с "Однажды будет любовь" 18.10 Т/с "Две стороны одной Анны" 19.00 Т/с "Кармелита. Цыганская страсть" 20.30 Вести-Москва 20.50 Спокойной ночи, малыши! 21.00 Т/с "Исаев" 21.55 Т/с "Тайны следствия" 23.50 Вести+ 01.00 Х/ф "Опасная земля"	05.00 Доброе утро, Россия! 09.05 Д/ф "Тарем" 10.00, 22.50 Т/с "Штрафбат" 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 11.30, 14.20, 16.40 Вести-Московская область 11.50 Т/с "Каменская" 13.40, 16.30 Дежурная часть 17.20 Т/с "Однажды будет любовь" 18.10 Т/с "Две стороны одной Анны" 19.00 Т/с "Кармелита. Цыганская страсть" 20.30 Вести-Москва 20.50 Спокойной ночи, малыши! 21.00 Т/с "Исаев" 21.55 Т/с "Тайны следствия" 23.50 Вести+ 01.00 Х/ф "Здравствуйте, я ваша теща" 02.10 Горючая дача

Пятница, 16 октября	Суббота, 17 октября	Воскресенье, 18 октября
10.35, 17.00 Хоккей. КХЛ. Открытый чемпионат России. ЦСКА - "Спартак" 12.45, 07.30 Вести-спорт 13.00 Зарядка с чемпионом 13.10 Мультифильм 13.45 Мастер спорта 14.00 Летний спорт 14.30 Путь Дракона 15.10 Вести-спорт 15.20 Баскетбол. Международная лига. Женщины. УТМБ - сборная США 19.20, 07.45 Волейбол. Чемпионат России. Мужчины. "Локомотив" - "Искра" 20.30 Футбол. Чемпионат Европы - 2011. Сборный турнир. Молодежные сборные. Россия - Федерация островов 22.45 Хоккей по понедельникам. КХЛ. Открытый чемпионат России. "Динамо", ЦСКА - "Ак Барс" 04.50 Бокс. Энциклопедия. Мировые чемпионы Олимпиады 2008. Надя спорта 07.15 Рыбалка с Радзиевским 09.30 "Адреналин Гога" 10.00 Хоккей. КХЛ. Открытый чемпионат России. "Металлург" (Магнитогорск) - "Динамо" (Москва)	12.00 Страна спортивных 12.30 Рыбалка с Радзиевским 12.45, 03.55 Вести-спорт 13.00 Зарядка с чемпионом 13.10 Мультифильм 13.45 Мастер спорта 14.00, 08.20 Неделя спорта 15.15 Хоккей. КХЛ. Открытый чемпионат России. ЦСКА - "Ак Барс" 17.55 Хоккей. КХЛ. Открытый чемпионат России. "Амур" - "Салават Юлаев" 20.15 Спортивный участок 20.45 Футбол. Чемпионат мира - 2010. Сборный турнир. Молодежные сборные. Россия - Федерация островов 22.45 Хоккей по понедельникам. КХЛ. Открытый чемпионат России. "Динамо", ЦСКА - "Ак Барс" 04.50 Бокс. Энциклопедия. Мировые чемпионы Олимпиады 2008. Надя спорта 07.15 Рыбалка с Радзиевским 09.30 "Адреналин Гога" 10.00 Хоккей. КХЛ. Открытый чемпионат России. "Металлург" (Магнитогорск) - "Динамо" (Москва)	11.00 Авторский. "Формула-1". Гран-при Японии 12.45, 06.50 Вести-спорт 13.00 Зарядка с чемпионом 13.10 Мультифильм 13.45 Мастер спорта 14.00 Футбол. Матч команды ветеранов России и Германии, посвященный 80-летию Льва Янина 15.15 Авторский. "Формула-1". Гран-при Японии 17.55 Хоккей. КХЛ. Открытый чемпионат России. "Амур" - "Салават Юлаев" 20.15 Путь Дракона 20.40 Бокс. Крисс Авалос против Эрни Маркеса 21.55 Футбол. Чемпионат Европы - 2011. Россия - Молдавия 23.55 Хоккей. КХЛ. Открытый чемпионат России. "Амур" - "Салават Юлаев" 00.55, 03.55 Футбол. Курсы. Африка. Азербайджан - Россия, Германия - Финляндия 01.55 Футбол. Чемпионат мира - 2010. Сборный турнир. Молодежные сборные. Россия - Федерация островов 04.50 Футбол. Чемпионат мира - 2010. Сборный турнир. Молодежные сборные. Россия - Федерация островов 07.15 Рыбалка с Радзиевским 09.30 "Адреналин Гога" 10.00 Хоккей. КХЛ. Открытый чемпионат России. "Металлург" (Магнитогорск) - "Динамо" (Москва)

Пятница, 16 октября	Суббота, 17 октября	Воскресенье, 18 октября
6.35 Утренняя зарядка 7.00 "Новый день" 7.30 "Гован": олимпийские чемпионы, распад... 18.00 "Саха Сирэ" Информационный бюллетень 18.15 "Тубулар", тунгусский... ("Майя" ТВ) 18.45 "Кундээн": Азия обито 19.00 "Якутия" 19.15 "Харах далыгар" шоу 20.30 "Саха Сирэ - Якутия" 21.05 "Сарыал": Дыгым Дархан 21.35 "Обаньор" уус-уран кинэ 21.55 "Саха Сирэ - Якутия"	6.35 Утренняя зарядка 7.00 "Новый день" 7.30 "Гован": олимпийские чемпионы, распад... 18.00 "Саха Сирэ" Информационный бюллетень 18.15 "Тубулар", тунгусский... ("Майя" ТВ) 18.45 "Кундээн": Азия обито 19.00 "Якутия" 19.15 "Харах далыгар" шоу 20.30 "Саха Сирэ - Якутия" 21.05 "Сарыал": Дыгым Дархан 21.35 "Обаньор" уус-уран кинэ 21.55 "Саха Сирэ - Якутия"	6.35 Утренняя зарядка 7.00 "Новый день" 7.30 "Гован": олимпийские чемпионы, распад... 18.00 "Саха Сирэ" Информационный бюллетень 18.15 "Тубулар", тунгусский... ("Майя" ТВ) 18.45 "Кундээн": Азия обито 19.00 "Якутия" 19.15 "Харах далыгар" шоу 20.30 "Саха Сирэ - Якутия" 21.05 "Сарыал": Дыгым Дархан 21.35 "Обаньор" уус-уран кинэ 21.55 "Саха Сирэ - Якутия"

Ханыг аңаллах таһарыта

(Д.П. Коркин кэригэһизэр турниртан)

Платон КОРКИН

ЭРДЭТТЭН БЭЛЭМНЭНИИ – СИТИНИИ ТӨРДӨ

“Кэлэр” Мянчыары ооньчууларыгар” күн бүтүгүсүтэн ным туох кыктаадынан, күһүнүн-уосунан, билигиниз-көрүтүгүсү сүбө-ама буолан туора турбакка, көмөлөстөрүлэр эрэ, Чурапчыга ытыылы-быт ооньчуулар тустарынан Саха дьону өлүтэр-санаатыгар иҥнэ, үтүө өйдөбүл хаалыа.

